

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
 Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**
 Wersja arkusza: **X**

Z.04-X-19.01 Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

⊙■	B	C	■
----	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podstawową metodą zbierania danych o pacjencie jest obserwacja, która umożliwia przekazanie pielęgniarce informacji o problemach podopiecznego. Informacje o pacjencie przekazywane przez opiekuna pielęgniarce, powinny

- A. zawierać dokładny opis sytuacji poprzedzającej obserwację.
- B. streszczać wypowiedzi pacjenta związane z jego chorobą.
- C. obejmować tylko przyczyny występujących zaburzeń.
- D. dotyczyć tylko zaobserwowanych faktów.

Zadanie 2.

Która skala jest przeznaczona do oceny stopnia samodzielności pacjenta w zakresie przemieszczania się z łóżka na krzesło?

- A. Glasgow.
- B. Lawtona.
- C. Barthel.
- D. Apgar.

Zadanie 3.

Która z przedstawionych wartości ciśnienia tętniczego krwi, powtarzająca się w kolejnych pomiarach, może sugerować opiekunowi medycznemu problem pacjenta w postaci nadciśnienia tętniczego?

- A. Ciśnienie skurczowe 125 - 135 mmHg
- B. Ciśnienie skurczowe 110 - 120 mmHg
- C. Ciśnienie rozkurczowe 105 - 120 mmHg
- D. Ciśnienie rozkurczowe 70 - 85 mmHg

Zadanie 4.

75-letnia podopieczna z demencją samodzielnie myje się, spożywa posiłki, przyjmuje leki. Wymaga przypominania o tych czynnościach. Opisane zachowanie podopiecznej świadczy

- A. o braku umiejętności życiowych.
- B. o braku sprawności manualnej.
- C. o labilności emocjonalnej.
- D. o zaburzeniach pamięci.

Zadanie 5.

Podopieczny na początku choroby Parkinsona może mieć problem

- A. z wyrażaniem uczuć.
- B. z zapamiętywaniem słów.
- C. z rozpoznawaniem bliskich osób.
- D. z szybkim wykonywaniem ruchów.

Zadanie 6.

Do głównych problemów występujących u pacjentki z zapaleniem pęcherza moczowego należą

- A. bóle w nadbrzuszu podczas oddawaniu moczu, skąpomocz.
- B. uczucie pieczenia podczas oddawania moczu, częstomocz.
- C. bóle w okolicy lędźwiowej, krwiomocz.
- D. świąd okolicy krocza, cukromocz.

Zadanie 7.

W przypadku pojawienia się u pacjenta przebywającego w szpitalu silnego bólu głowy i drętwienia kończyny górnej opiekun powinien w pierwszej kolejności

- A. zgłosić występowanie bólu głowy u pacjenta lekarzowi i podać na jego zlecenie środek przeciwbólowy.
- B. wykonać krótki masaż kończyny górnej, wywietrzyć salę, zapewnić warunki umożliwiające sen.
- C. zapewnić pacjentowi warunki do odpoczynku, zasłonić zasłony, zamknąć drzwi.
- D. zgłosić pielęgniarce występowanie u pacjenta niepokojących objawów.

Zadanie 8.

O deficycie wiedzy w zakresie samoopieki lub ignorowaniu zasad żywienia przez podopiecznego z nadciśnieniem tętniczym świadczy nadmierne spożycie przez podopiecznego

- A. witaminy D i przetworów mlecznych.
- B. produktów mięsnych i witaminy A.
- C. soli kuchennej i alkoholu.
- D. masła i nabiału.

Zadanie 9.

Kompletując zestaw do zmiany bielizny pościelowej u pacjenta po udarze mózgu z zaburzeniem funkcji zwieraczy unieruchomionego w łóżku, powinno się uwzględnić zamianę

- A. podkładu płóciennego na podkład chłonny.
- B. podkładu nieprzemakalnego na podkład płócienny.
- C. prześcieradła płóciennego na prześcieradło flizelinowe.
- D. prześcieradła płóciennego na prześcieradło frotte z gumką.

Zadanie 10.

U osoby chorej na cukrzycę należy szczególną uwagę zwrócić na to, aby w jej diecie

- A. ograniczyć spożycie białka.
- B. zwiększyć spożycie tłuszczów.
- C. zwiększyć spożycie węglowodanów prostych.
- D. ograniczyć spożycie węglowodanów prostych.

Zadanie 11.

Wskazaniem do wykonania toalety jamy ustnej z zastosowaniem boraksu z gliceryną u niesamodzielnego, przytomnego pacjenta jest

- A. występowanie zmian zapalnych na błonie śluzowej jamy ustnej.
- B. zredukowanie ilości występującego kamienia nazębnego.
- C. występowanie rozwiniętej próchnicy zębów.
- D. zredukowanie przebarwień na zębach.

Zadanie 12.

Zamocowanie worka na mocz podłączonego do cewnika powyżej poziomu pęcherza moczowego pacjentki może spowodować przede wszystkim

- A. odpływ moczu do miedniczki nerkowej i jego zaleganie.
- B. nieszczelność cewnika i wyciekanie moczu z cewki moczowej.
- C. trudności w odpływie moczu i krwawienie z pęcherza moczowego.
- D. cofanie się moczu i niebezpieczeństwo zakażenia dróg moczowych.

Zadanie 13.

Oklepywanie pleców jest przeciwwskazane u pacjentów

- A. po urazach czaszkowo-mózgowych.
- B. z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc.
- C. z trudnościami przy zmianie pozycji ciała.
- D. w okresie rekonwalescencji po przebytych zapaleniu płuc.

Zadanie 14.

W celu umycia krocza podopiecznej niesamodzielną, leżącą w łóżku, opiekun medyczny powinien przygotować rękawiczki i fartuch jednorazowego użytku, podkład ochronny, basen, mydło, termometr do pomiaru temperatury wody, myjkę oraz wodę

- A. w misce, ręcznik.
- B. w dzbanku, duże gaziki.
- C. w misce, wodę w dzbanku, ręcznik.
- D. w misce, wodę w dzbanku, duże gaziki.

Zadanie 15.

Jedną z zasad obowiązujących przy wykonywaniu oklepywania klatki piersiowej u pacjenta jest zasada rozpoczynania oklepywania od

- A. szczytów płuc do podstawy klatki piersiowej.
- B. podstawy klatki piersiowej do szczytów płuc.
- C. prawego boku do lewego.
- D. lewego boku do prawego.

Zadanie 16.

W przypadku wykonywania toalety ciała 78-letniego chorego długotrwale unieruchomionego w łóżku należy przede wszystkim zwrócić uwagę, aby

- A. posmarować spirytusem miejsca narażone na odleżyny.
- B. posmarować oliwką miejsca narażone na odleżyny.
- C. używać tylko mydła w kostce o pH 6,5.
- D. używać tylko mydła w płynie o pH 6,5.

Zadanie 17.

Wykonując zgodnie z algorytmem mycie całego ciała pacjentki leżącej w łóżku, bezpośrednio przed podmyciem należy

- A. umyć plecy.
- B. umyć brzuch.
- C. zmienić wodę w misce.
- D. zmienić ręcznik do wycierania.

Zadanie 18.

Skala Norton przewiduje ocenę

- A. poziomu bólu.
- B. ryzyka upadku.
- C. zdolności przemieszczania się.
- D. zdolności odczuwania bodźców.

Zadanie 19.

Do założenia czepca przeciwwszawicznego opiekun powinien przygotować między innymi

- A. duży płat waty.
- B. krem nawilżający.
- C. suszarkę do włosów.
- D. ocet spirytusowy 10%.

Zadanie 20.

W czasie wymiany worka stomijnego u osoby leżącej w łóżku należy w pierwszej kolejności

- A. zmierzyć wielkość otworu przetoki.
- B. osłonić pościel podkładem ochronnym.
- C. usunąć brudny worek ruchem z góry do dołu.
- D. umyć skórę wokół przetoki mydłem o pH 5,5.

Zadanie 21.

Jednym ze wskazań do zastosowania środków przeciwzapalnych zimnych jest

- A. nerwoból.
- B. przykurcz.
- C. obrzęk pourazowy.
- D. utrudnione gojenie się ran.

Zadanie 22.

W przypadku wykonywania okładu zimnego (wysychającego) należy flanelę lub gazę zamoczyć

- A. w wodzie o temperaturze pokojowej i skropić 40% alkoholem etylowym.
- B. w wodzie o temperaturze pokojowej i skropić 70% alkoholem etylowym.
- C. w roztworze 1:1 40% alkoholu etylowego z wodą o temperaturze pokojowej.
- D. w roztworze 1:1 70% alkoholu etylowego z wodą o temperaturze pokojowej.

Zadanie 23.

Do czynników sprzyjających wystąpieniu odleżyn u osoby chorej i niesamodzielnej należy

- A. stosowanie diety bogatobiałkowej.
- B. stosowanie diety niskosodowej.
- C. nietrzymanie moczu.
- D. zatrzymanie moczu.

Zadanie 24.

Pacjenta unieruchomionego, przebywającego drugą dobę na oddziale neurologicznym z powodu udaru niedokrwiennego mózgu z niedowładem połowicznym lewostronnym, który sam nie zmienia pozycji, opiekun medyczny może układać w łóżku

- A. wyłącznie na boku prawym z kończyną górną lewą ułożoną pod poduszką.
- B. wyłącznie na boku lewym z kończyną górną lewą ułożoną wzdłuż tułowia.
- C. na prawym lub na lewym boku z głową uniesioną do 30°.
- D. na plecach z głową uniesioną powyżej 30°.

Zadanie 25.

Szyję Browna wykorzystuje się w pozycji ułożeniowej u pacjenta przede wszystkim w przypadku

- A. zespołu stopy cukrzycowej.
- B. zakrzepowego zapalenia żył.
- C. owrzodzenia żyłakowatego podudzi.
- D. zakrzepowo-zarostowego zapalenia tętnic.

Zadanie 26.

W celu ułatwienia samodzielnego siadania w łóżku osobie chorej, leżącej, należy zastosować

- A. łątwoślizg.
- B. stolik nałóżkowy.
- C. podpórkę pod stopy.
- D. drabinkę przyłóżkową.

Zadanie 27.

Podkład z folii wykorzystywany podczas wykonywania zabiegu mycia głowy pacjentce w łóżku jest przeznaczony do

- A. osłonięcia klatki piersiowej pacjentki.
- B. zabezpieczenia materaca przed zalaniem.
- C. osłonięcia wierzchniego okrycia, pod którym leży pacjentka.
- D. zabezpieczenia włosów pacjentki po wyjęciu spod głowy rynienki.

Zadanie 28.

Podstawowym prawem pacjenta korzystającego ze świadczeń zdrowotnych jest prawo do

- A. zniżki na wszystkie leki przepisane przez lekarza prowadzącego.
- B. ulg na płatne procedury medyczne i pobytu w sanatorium.
- C. informacji o planowanym leczeniu i pielęgnacji.
- D. pobytu w szpitalu w przypadku każdej choroby.

Zadanie 29.

Opiekun zauważył u 70-letniego pacjenta z cukrzycą i zaburzeniem krążenia obwodowego, że skóra na kończynach dolnych jest sucha i cienka. Opiekun edukując pacjenta powinien poinformować go, że w tej sytuacji wskazane jest

- A. moczenie kończyn w ciepłej wodzie z dodatkiem soli morskiej.
- B. smarowanie kończyn dolnych środkiem natłuszczającym.
- C. stosowanie kilka razy dziennie okładów z altacetem.
- D. naprzemienne kąpiele w gorącej i zimnej wodzie.

Zadanie 30.

79-letnia pacjentka cierpi na zaawansowaną chorobę zwyrodnieniową ze zmianami w dużych stawach kończyn dolnych. W tej sytuacji w przemieszczaniu się na dalszą odległość, należy zapewnić podopiecznej

- A. obuwi ortopedyczne.
- B. aparat ortopedyczny.
- C. wózek inwalidzki.
- D. sprzęt ślizgowy.

Zadanie 31.

W celu umożliwienia samodzielnego ubierania się podopiecznej, która choruje na chorobę Parkinsona i ma trudności w zakresie czynności manipulacyjnych, należy zapewnić jej odzież zapinaną na

- A. zatrzaski.
- B. haftki.
- C. guziki.
- D. rzepy.

Zadanie 32.

Kule łokciowe to sprzęt ortopedyczny przeznaczony do przemieszczania się podopiecznej

- A. z paraplegią.
- B. z zaburzeniami równowagi.
- C. ze złamaniem kości kończyny dolnej.
- D. z dysfunkcją ręki, wymagającej oparcia ciężaru ciała na barkach.

Zadanie 33.

Podopieczny po udarze mózgu porusza się przy pomocy laski. Lubi czytać powieści i książki biograficzne. Aby pomóc podopiecznemu w rozwijaniu własnych zainteresowań i nawiązaniu kontaktów z ludźmi, opiekun powinien mu zaproponować

- A. trening chodu po schodach.
- B. częste wychodzenie na spacer.
- C. zapisanie się do e-biblioteki pedagogicznej.
- D. udział w spotkaniach dyskusyjnego klubu książki.

Zadanie 34.

Opiekując się w środowisku domowym pacjentem z cukrzycą, opiekun powinien zwrócić uwagę na współpracę z lekarzem poradni

- A. onkologicznej.
- B. ortopedycznej.
- C. diabetologicznej.
- D. otolaryngologicznej.

Zadanie 35.

26-letni pacjent z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, pozostający pod opieką matki, trafił na oddział chirurgiczny na zabieg usunięcia wyrostka robaczkowego. Szczególnie ważnym elementem opieki nad nim będzie

- A. umieszczenie pacjenta w izolatce.
- B. zapewnienie stałej obecności matki.
- C. zapewnienie diety bogatoresztkowej.
- D. opieka psychiatryczna przed zabiegiem.

Zadanie 36.

W celu ułatwienia adaptacji podopiecznej do warunków życia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym opiekun medyczny powinien w pierwszej kolejności zapoznać podopieczną

- A. z topografią placówki.
- B. z personelem pomocniczym.
- C. z regulaminem sali rehabilitacyjnej.
- D. z regulaminem pracowni terapii zajęciowej.

Zadanie 37.

Podczas wyjścia na zakupy z podopiecznym od niedawna ociemniałym opiekun medyczny powinien przede wszystkim

- A. trzymać stale podopiecznego pod rękę i opisywać mijane budynki.
- B. dopilnować, aby podopieczny zabrał laskę i iść za nim w pewnej odległości.
- C. zadbać o odpowiednią ilość pieniędzy i pozwolić na samodzielność podopiecznego.
- D. pozwolić, by podopieczny trzymał opiekuna pod rękę i informować go o przeszkodach.

Zadanie 38.

Dla podopiecznego, który 6 tygodni temu przeżył zawał serca, najbardziej wskazaną formą aktywności ruchowej będzie

- A. uprawianie aerobiku.
- B. wychodzenie na spacer.
- C. wykonywanie ćwiczeń wyłącznie w pozycji leżącej.
- D. przemieszczanie się wyłącznie przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadanie 39.

W trakcie spaceru w przyszpitalnym parku jeden z pacjentów chorujący na nadciśnienie tętnicze i cukrzycę, narzekał na silny ból głowy, a opiekun zauważył u niego zaczerwienienie twarzy i szyi. Po powrocie do oddziału opiekun powinien

- A. podać pacjentowi wodę do picia, posmarować twarz i szyję kremem łagodzącym.
- B. poprosić pielęgniarkę o pomiar cukru we krwi pacjenta i podać słodki napój.
- C. zmierzyć ciśnienie pacjentowi i powiadomić o wyniku pomiaru pielęgniarkę.
- D. podać pacjentowi tabletkę przeciwbólową i położyć go do łóżka.

Zadanie 40.

W warunkach szpitalnych miskę nerkową wielorazowego użytku bezpośrednio po opróżnieniu z zawartości opiekun powinien

- A. opłukać wodą.
- B. zdezynfekować.
- C. wytrzeć do sucha.
- D. umyć wodą z mydłem.